

dighed, selv efter at der af saa udmærkede Lænter og af Mænd, der have speciel Indsigt i disse Gjenstand, er yttret saa Meget desangaaende, dog ogsaa med nogle saa Ord at anbefale dette Forslag til Thingets Opmærksomhed. Den Grund, som af den høitærede Justitsminister blev anført, hvorfor det ikke be- hovedes, var nemlig den, at Regjeringen formentligen, naar Loven iøvrigt gik igjennem, vilde slutte fra det Større til det Mindre og mene, at, naar det var Fideicommiss-Besidderne tilladt at bortgive Bøndergodset til Selveiendom, saa kunde der ikke være Noget iveien for, at der udstedtes Bevillinger for ham til ogsaa at afhænde saadant Gods i Arvefæste. Det kan nu vistnok have sin fulde Rigtighed; men derved bliver dog immer det at mærke, at den omtalte Bevilling, — hvad enten den nu koster 16 Rbd. 80 s eller den muligen kostede mindre, ja maaskee slet Intet, — dog skal søges, medens den omspurgte Berettigelse derimod, naar den foreslaaede Bestemmelse er optaget ligefrem i Loven, bliver Noget, der ikke vil komme til at beroe paa Regjeringens Ansuelser af, hvorvidt man i dette Tilfælde kan slutte a majori ad minus, men derimod vil være Noget, hvorom det er Enhver vitteligt, at det staaer ham frit for. Og hvad nu Sagen selv angaaer, mod hvis Rigtighed, hvis jeg forstod den høitærede Justitsminister ret, han ikke vilde indvende Noget, den Sag nemlig, at det ogsaa skulde være tilladt, at Stamhuusbesiddere kunde afhænde Bøndergodset i Arvefæste; saa skal jeg dog vove endnu at udbede mig Thingets Opmærksomhed for et Par Bemærkninger, hvor- med jeg ønsker at anbefale den.

Jeg mener nemlig, at det overhovedet er i sin gode Orden, og skal saa være, naar det skal staae godt til i et Land, at der, navnlig hvad Jordelendomme angaaer, findes flere Arter af Besiddelsesmaader, at man ikke i eenfædig Begeistring for, hvad der for Diebliffet har Tidens Stemning for sig, og hvad der paa en glimrende Maade kan synes understøttet af Erfaringer fra den nærmest forbigangne Tid; eller af andre deslige Grunde kaster sig ind paa den Forestilling, at der kun maa være en eneste Art og Maade at besidde Jorder paa i Lan-

det. Men nu forekommer det mig, at der vil- ser sig en saadan Bestræbelse i Tiden for Diebliffet, og jeg holder mig derfor overbevist om, at Erfaringen vil bekræfte, at, dersom Bestræbelsen for at tilveiebringe Selveiendom hurtigt og gjennemgribende over hele Landet virkelig skulde faae Held med sig, saa vilde det snart vise sig, at man var langt bedre tjent med Forholdene, saaledes som de i dette Diebliffere, hvor der gives 3 Hovedmaader, paa hvilke Jordens Besiddelse er fordeelt iblandt os, idet den nemlig enten besiddes af Selveiere eller af Herlighedseiere og Arvefæstere eller endelig af Godseiere og Livsfæstere i Forening. — Endvidere forekommer det mig vel værdt at lægge Mærke til, at denne Paragraph ikke er befalende, men tilladende. Og der synes dog virkelig ikke at være nogen Grund til enten at forbyde eller dog ikke udtrykkelig at ville tillade Stamhuusbesiddere at stille sig ved og afhænde det dem tilhørende Bøndergods ogsaa paa den Maade, som hedder Arvefæste, og som hidtil jo har været anseet for en lovlig Maade at faae og have Besiddelse paa her i Landet. Der synes ikke at være nogen Grund til at forbyde dette; thi jeg kan ikke lade det gjælde for en Grund i saa Henseende, hvad den meget ærede 2den Landsthingsmand for 2den Valgkreds (Thalbitzer) har yttret, at Loven, der ligger for, i det Hele gik ud paa at tage et Baand bort, og at man nu ved Endringsforlaget vilde igjen slyde et Baand ind, nemlig Arvefæstebaandet. Det er jo slet ikke Meningen, at man vil slyde den Regel ind, at Godset skal bortfæstes ved Arvefæste. Man vil kun lade det staae Bedkommende frit for, hvad enten de ville gjøre Brug af denne Afhændelsesret i det Hele ved Overdragelse til Selveiendom eller til Arvefæste, og lade det staae frit ikke blot for Fideicommissbesidderen, men ogsaa for den modsatte Part, paa hvem det ganske særdeles kommer an, om der nemlig findes Noget, der vil kjøbe det til Selveiendom, eller om Godset maaskee meget nemt kunde faaes afhændet til Arvefæste, men derimod ikke som Selveiendom. En saadan Bestemmelse, som blot hævder en Mulighed, hvis Virkelig- gjørelse vil beroe paa, om der findes Noget, der har Lyst til at have Godsets Gaarde i Arvefæste, kan der dog vist ikke være mindste